

مشاور امنیت ملی:

طرح «دولت انتقالی صلح» روی تقسیم قدرت تمرکز دارند

اطلاعات روز: حمدالله محب، مشاور امنیت ملی کشور می گوید که طرح «دولت انتقالی صلح» ساختاری است و روی تقسیم قدرت تمرکز دارد...

صفحه ۲

غنی:

نویاتان دوچهره

صفحه ۴

وزیر دفاع ایران:

طرح نابودی تل آویوو حیفا آماده شده است

صفحه ۶

رکود بی پیشینه‌ی شهرک صنعتی هرات بیکار شدن هزاران نفر و مسدود شدن ده‌ها کارخانه

صفحه ۸

یادداشت روز

هشت مارچ امسال؛ همه چیز علیه زنان است

هشتم مارچ، سالروز همبستگی زنان در جهان است. اما شاید هیچ‌جای از جهان به اندازه افغانستان زنان با مشکلات درگیر نباشند. زنان در افغانستان در حالی امسال هشتم مارچ را پشت سر می‌گذارند که نگرانی‌های مضاعفی دارند. وضعیت زنان در افغانستان نسبت به یک سال پیش بدتر شده است. دورنمای سرنوشت زنان در روند صلح تیره و تاریک است. مرور بر تحولات ۳۰ ماه گذشته که صلح مسأله‌ی اصلی در افغانستان بوده، برعکس وضعیت زنان در فراموشی مطلق سپرده شده است. به عبارت دیگر، نه در گفت‌وگوهای صلح و نه در خارج از آنجندای صلح، وضعیت زنان در افغانستان برای نهادهای بین‌المللی، سفارتخانه‌ها و حکومت افغانستان اولویت اصلی نبوده است.

به‌طور بی‌پیشینه در سال گذشته زنان در افغانستان در نتیجه‌ی حملات هدفمند در کشور کشته شده‌اند. عمدتاً زنانی جان‌هایشان را از دست داده‌اند که در بخش‌های حساس و مهم مشغول به فعالیت بودند. از طرف دیگر، بخش قابل توجهی از قربانیان جنگ در افغانستان هنوز زنان هستند...

۲

عبدالله:

کاستی‌های جمهوریت موضع ما در مذاکره با طالبان را تضعیف کرده است

۲

یک پولیس زن در تیراندازی افراد ناشناس در هلمند زخمی و شوهرش کشته شد

۲

احمد یوسف نورستانی به اتهام سوءاستفاده از صلاحیت وظیفوی به زندان محکوم شد

اطلاعات روز: دادگاهی در کابل احمد یوسف نورستانی، والی پیشین هرات و هفت نفر دیگر را به اتهام سوءاستفاده از صلاحیت وظیفوی...

۲

ده سرباز پولیس در حمله‌ی طالبان در بلخ کشته شدند

۲

تحلیل ۴

مارشال فقید؛ خدمات و خطاها

در طول تاریخ این قاعده‌ی سنتی، مفید و مؤثر واقع شده است که قدرت را با قدرت و ثروت را توسط ثروت می‌توان کنترل و مهار کرد، که بعدها از مضامین نظریه‌ی وی در اداره‌ی دولت‌ها و تدوین قوانین اساس کشورها بهره‌ی بسیاری گرفته شد. این قسمت از نظریه‌ی او که در فوق ذکر رفت، برای کشورهای مانند افغانستان و مناسبات سیاسی این‌جا مصداق خوبی دارد...

تحلیل ۵

زن و ذهن زندانی در تن

زن‌ستیزی در فرهنگ، زبان، باور، تاریخ، جامعه، رفتار و کردار ما چنان برجسته، ریشه‌دار و گسترده است که همه با آن آشناییم. فمینیست‌ها، روشنگران، مبارزان، عدالت‌خواهان، آزاداندیشان و افراد دیگر، این حوزه‌ها را مورد توجه و تمرکز قرار داده و در قالب متن، مقاله، کتاب، رساله، سخنرانی، سمینار و نشریه مفصل بررسی و تحلیل کرده‌اند. همچنان نشان داده‌اند که...

۳

آیا قوانین فیزیک وجود خدا را نفی می‌کند؟

«اگر خدایی وجود داشته باشد که خالق کون و مکان و قوانین فیزیک حاکم در آن، باشد، آیا این خدا از قوانین خودش پیروی می‌کند یا خیر؟ آیا این خدا می‌تواند قوانین خودش را تغییر دهد؟ مثلاً سریع‌تر از نور سفر کند و به این ترتیب بتواند در عین زمان در دو مکان مختلف حضور داشته باشد؟» این سوال اولین بار توسط آلبرت اینشتین مطرح شد و من آن را در سیمیناری در دانشگاه وقتی هنوز خدایااور بودم (اکنون یک خداناباورم) شنیدم و مبهوت ظرافت و عمق آن شدم. آیا پاسخ به این پرسش می‌تواند به ما کمک کند وجود یا عدم وجود خدا را ثابت کنیم یا خیر، یا این پرسش همان نقطه‌ای است که تجربه‌گرایی علمی و ایمان دینی در آن بدون این‌که پاسخ درستی به دست آید تلاقی می‌کنند؟ این سخن از دیوید فروست ۶۷ ساله ساکن لس‌آنجلس است...

بسته‌های ویژه اینترنتی برای
بلاک‌های رهائشی و خانه‌های انفرادی

AFGHANET

ادامه‌یادداشت‌روز

تلفات غیرنظامیان در افغانستان پس از آغاز مذاکرات صلح افزایش یافته است. براساس گزارش نهادهای بین‌المللی سال ۲۰۲۰ که می‌توانست سال صلح در افغانستان باشد، جنگ بیشتر از هر زمان دیگری از غیرنظامیان قربانی گرفته و از میان بیشتر از سه‌هزار غیرنظامی قربانی جنگ، زنان و کودکان ۴۳ درصد تلفات غیرنظامیان را تشکیل می‌دهند. به‌صورت مشخص در سال گذشته میلادی ۳۹۰ زن در افغانستان در نتیجه جنگ قربانی شده‌اند.

خشونت‌های خانوادگی به‌عنوان یک نگرانی جدی دیگر زنان در افغانستان، نیز در سال گذشته سیر صعودی داشته است. براساس آمار وزارت زنان سال گذشته ۱۳۶ زن در نتیجه خشونت خانوادگی به قتل رسیده‌اند. درحالی‌که یک سال قبل‌تر ۹۰ زن در خشونت‌های خانوادگی جان‌های‌شان از دست داده بودند. با این حساب حتا قتل زنان در نتیجه خشونت خانوادگی در سال گذشته حدود ۵۰ درصد بیشتر شده است. به‌طور عام در تمام سال جاری در وزارت زنان هفت‌هزار قضیه خشونت علیه زنان ثبت شده که چهار هزار آن بعد جرمی داشته‌اند.

قتل و خشونت‌های روزافزون تنها بخشی از واقعیت زندگی زنان در افغانستان است. نگرانی بزرگ‌تر زنان از آینده‌ی مبهم در نتیجه مذاکره با طالبان است. در چنین شرایطی حمایت جدی از جایگاه سیاسی و حقوقی زنان در حکومت وجود ندارد. حمایت از جایگاه زنان در سطوح تصمیم‌گیری و برخورداری از پست‌های قانونی در حد شعار مانده است. بنابراین قتل‌های هدف‌مند، خشونت، بی‌توجهی و سرنوشت مبهم آینده‌ی زمین‌های تقلا‌ی زنان برای حفظ حقوق فردی و اجتماعی‌شان را کمرنگ کرده است.

با توجه به شرایط ویژه و تحولات بنیادی سیاسی پیش رو، ایجاب می‌کند که حکومت نقش زنان را در جایگاه تصمیم‌گیری از شعار به عمل برساند. واقعیت این است که زنان حق دارند نگران آینده باشند. طالبان در زمان حاکمیت خود در نیمه دوم دهه هفتاد خورشیدی، دختران را از آموزش محروم و زنان را از کار در بیرون خانه و حتا بیرون‌شدن آنان بدون همراهی مرد محروم را ممنوع کرده بودند. زنان در حاکمیت طالبان به هیچ یک از حقوق اولیه خود دسترسی نداشتند. برای همین زنان از طرز فکر زن‌ستیزانه و افراطی در نظام سیاسی آینده نگرانند. طالبان شاید بیشتر از هر گروه دیگری در افغانستان با زنان مشکل داشته باشند. بعید به‌نظر می‌رسد این گروه به‌راحتی حقوق زنان را در میز مذاکره به رسمیت بشناسد.

مسئله قابل توجه دیگر، نقش امریکا در مورد آینده زنان در افغانستان است. این روزها اداره جدید ایالات متحده سرگرم بازبینی توافق این کشور با طالبان است. در نزدیک به دو سال که امریکا و طالبان سرگرم مذاکره بودند، به‌طور مطلق وضعیت شکننده زنان در افغانستان از روی میز کنار گذاشته شده بود. اداره قبلی امریکا وضعیت آینده زنان را مشکل خود افغان‌ها می‌دانستند که باید به آن رسیدگی کنند. اما جو بایدن برخلاف سلفاش به ارزش‌های حقوق بشری، چندصدایی و به رسمیت شناخته‌شدن حقوق اقلیت‌ها و زنان باورمند است. از این‌رو، انتظاری که زنان افغانستان از امریکا و جامعه جهانی دارند، این است که در مذاکره با طالبان حفظ حقوق زنان به‌عنوان یک اصل بنیادی به طالبان قیولانده شود. حالا که قرار است روند مذاکرات دستخوش تغییرات بنیادی شود، وضعیت فردای زنان در افغانستان نباید مورد بی‌مهری و به یک مسأله‌ی مربوط به خود افغان‌ها تقلیل داده شود. وگرنه زنان در افغانستان زیر مشکلات مضاعف و در شرایطی که همه چیز علیه زنان است، کمر خم خواهد کرد.

اطلاعات روز: عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی می‌گوید که کمی و کاستی‌های زیادی در جمهوری اسلامی افغانستان وجود دارد که موضع جمهوری را در مذاکره با گروه طالبان تضعیف کرده است.

آقای عبدالله که دیروز (یک‌شنبه، ۱۷ حوت) در مراسم گرامی‌داشت از روز جهانی زنان در کابل صحبت می‌کرد، گفت که پراکندگی و تفرقی که در سطح سیاسی افغانستان وجود دارد، در نشان دادن قوت در تمثیل اراده و خواست‌ها مردم افغانستان کمک نمی‌کند. عبدالله همچنان گفت که به کمی و کاستی‌ها

در جمهوریت و همچنان پراکندگی و تفرق در سطح سیاسی افغانستان باید رسیدگی شود. به گفته‌ی او، همه باید به این نتیجه برسند که با باورهای متفاوت در یک جامعه در صلح زندگی کنند. او تأکید کرد در صورتی که یک طرف فکر کند که از طریق جنگ و با استفاده از فرصت‌ها کوتاه‌مدت می‌تواند بر اوضاع مسلط شود، راه رسیدن به صلح را جدا می‌کند.

رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی افزود که صلح سال‌هاست که خواست مردم افغانستان است و با وجودی که امروز وضعیت فرق

عبدالله: کاستی‌های جمهوریت موضع ما در مذاکره با طالبان را تضعیف کرده است

شود و اگر مشکلاتی وجود دارد، مشکلاتش برجسته شود.»

طبق اظهارات عبدالله، شورای عالی مصالحه‌ی ملی این طرح را با تمام اقشار مردم افغانستان شریک می‌کند و هرگاه نیاز به تصمیم‌گیری باشد، نظریات مردم را نیز در نظر خواهد گرفت.

این درحالی است که دو روز پیش رییس‌جمهور اشرف غنی هنگام افتتاح سال سوم کاری دوره هفدهم تقنینی شورای ملی طرح تازه‌ی امریکا برای صلح افغانستان را خواب و خیال خواند و بر انتخابات به عنوان تنها راه انتقال قدرت تأکید کرد.

کرده و زمینه برای مذاکرات فراهم شده، اما هنوز هم توقعی را که مردم از پیشرفت در مذاکرات صلح داشت، به‌دست نیامده است. آقای عبدالله در بخشی از صحبت‌هایش به طرح جدید ایالات متحده‌ی امریکا زیر نام «طرح دولت انتقالی صلح» نیز اشاره کرد و گفت که این طرح به‌حیث یکی از نظریات برای تسریع روند صلح است.

عبدالله گفت: «از مطرح شدن نظریات باید خوف نداشته باشیم. نظریات مطرح می‌شود، باید رویش بحث شود و بالأخره همان چیزی که خواست مردم افغانستان است در آن جستجو شود و چیزی که کمبود دارد اصلاح

یک پولیس زن در تیراندازی افراد ناشناس در هلمند زخمی و شوهرش کشته شد

و زخمی شده است.

به گفته‌ی او، در این رویداد محافظ این پولیس که شوهرش نیز بوده، کشته شده است.

او افزود که رتبه‌ی این پولیس زن سارمن است.

فرد یا گروهی هنوز مسئولیت این رویداد را بر عهده نگرفته است. سخن‌گوی پولیس هلمند می‌گوید که این رویداد زیر بررسی جدی قرار دارد.

ولایت هلمند در جنوب کشور موقعیت دارد. در بخش‌هایی از این ولایت ناامن، جنگ‌جویان گروه طالبان حضور و فعالیت گسترده‌ی تروریستی دارند.

مشاور امنیت ملی:

طرح «دولت انتقالی صلح» روی تقسیم قدرت تمرکز دارد

آمادگی کامل برای دفع هرگونه حملات گروه طالبان برای سال آینده، روی دست گرفته‌اند.

این گفته‌ها درحالی مطرح می‌شود که زلمی خلیل‌زاد، نماینده‌ی ویژه‌ی امریکا برای صلح افغانستان در دیدارش با رییس‌جمهور غنی و عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی در جریان سفر اخیرش به کابل حامل نامه‌ی ویژه از طرف وزیر خارجه‌ی امریکا بوده است. براساس گفته‌های منابع آگاه از روند صلح، در این نامه از مقامات دولت افغانستان خواسته شده است که به روند صلح سرعت داده و اجماع داخلی برای مذاکره با طالبان در سطحی جدید ایجاد شود.

همچنان منابعی معتبر از دولت افغانستان نیز به روزنامه اطلاعات روز گفته بودند که امریکا طرح ایجاد یک حکومت عبوری و انتقال قدرت از دولت فعلی به دولت عبوری را به رهبران دولت افغانستان سپرده است. براساس این طرح، پس از شروع روند جدید در آنکارا و حصول توافق بر سر مسایل اساسی، انتقال قدرت به دولت انتقالی صورت خواهد گرفت.

طالبان در روند صلح، باید با پاکستان هم به موافقه برسد. مشاور امنیت ملی تأکید کرد: «کوشش ما بر این است که به همراه منطقه به‌خصوص پاکستان به یک موافقه برسیم تا در افغانستان جنگ از بین برود و ثبات دایمی تأمین شود.»

از سویی هم، محمدمسعود اندرابی در این نشست خبری گفت که گروه طالبان هم‌اکنون در صدد پلان‌گذاری برای حملات‌شان در سال آینده است. او گفت: «آنان (طالبان) کوشش می‌کنند که یک بار دیگر تعیینات و اکمالات داشته باشند و جنگ را آغاز کنند.»

او اما گفت که نیروهای دفاعی و امنیتی

می‌کند. پیشتر احمدنادر نادری، سخن‌گوی هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان هم در یک نشست خبری گفت که «طرح دولت انتقالی صلح» زیر بررسی دولت قرار دارد.

دو همین حال، آقای محب گفت که مشکل دولت افغانستان با گروه طالبان تنها روی چگونگی ساختار نیست. او افزود که دولت افغانستان و طالبان روی مسائیل دیگر به‌ویژه سیاست خارجی از جمله روابط این گروه با پاکستان، چگونگی حکومت‌داری در داخل افغانستان نیز اختلافات دارند.

او در بخشی دیگر از صحبت‌هایش همچنان تأکید کرد که دولت افغانستان باید علاوه با

اطلاعات روز: حمدالله محب، مشاور امنیت ملی کشور می‌گوید که طرح «دولت انتقالی صلح» ساختاری است و روی تقسیم قدرت تمرکز دارد.

آقای محب که دیروز (یک‌شنبه، ۱۷ حوت) در یک نشست مشترک خبری با محمدمسعود اندرابی، وزیر امور داخله و شاه‌محمود میاخیل، معاون نخست وزارت دفاع ملی در کابل صحبت می‌کرد، گفت که حکومت افغانستان این طرح امریکا برای صلح افغانستان را تحویل گرفته است. او افزود که این طرح در اختیار یک تعداد از چهره‌های سیاسی نیز قرار گرفته است.

مشاور شورای امنیت ملی همچنان گفت که «طرح دولت انتقالی صلح» طرح حکومت امریکا نیست، بلکه طرحی است که «بتواند روند صلح افغانستان را سرعت دهد». او تأکید کرد: «این یک طرح ساختاری است و تمرکزش [هم] روی این است که چطور بتوانیم قدرت را تقسیم کنیم تا مشکلات امنیتی حل شود.»

از سویی هم، حمدالله محب تأکید کرد که دولت افغانستان روی این طرح بیشتر فکر

احمدیوسف نورستانی به اتهام سوءاستفاده از صلاحیت وظیفوی به زندان محکوم شد

دادگاه همچنان این افراد را به پرداخت مبلغ ۸۶۷ هزار و ۱۲۰ افغانی جبران خسارت محکوم کرده است.

این پرونده به زمانی مربوط می‌شود که احمدیوسف نورستانی والی هرات بوده است. او در حال حاضر عضو انتصابی مجلس سنای کشور است.

آقای نورستانی در پانزدهم ماه ثور سال گذشته‌ی خورشیدی نیز از سوی دادگاه ابتدایی مرکز عدلی و قضایی مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری به ۱۳ ماه حبس تنفیذی و پرداخت یک میلیون افغانی محکوم به مجازات شده بود.

جمشید رسولی، سخن‌گوی دادستانی کل در آن زمان به روزنامه اطلاعات روز گفته بود: «اتهام آقای نورستانی این بود که او مبلغ یک میلیون افغانی را از تصدی ملی‌بس ولایت هرات در زمان مأموریش قرض گرفته بود که دوباره از سوی او به خزانه‌ی دولت واریز نشده است.»

ده سرباز پولیس در حمله‌ی طالبان در بلخ کشته شدند

اما گروه طالبان با نشر خبرنامه‌ای ادعا کرده است که در این حمله‌ی جنگ‌جویانش ۱۲ نیروی امنیتی کشته شده‌اند. این گروه همچنان افزوده که یک نیروی دیگر امنیتی نیز زخمی شده است.

ولایت بلخ در شمال کشور از ولایت‌های نسبتاً امن است که در بخش‌هایی از این ولایت جنگ‌جویان گروه طالبان حضور و فعالیت گسترده دارند. این گروه اخیراً به حملاتش در بخش‌هایی از این ولایت شدت بخشیده است.

حمله‌ی طالبان، چهار سرباز دیگر پولیس نیز زخمی شده‌اند.

آقای دره‌صوفی تأکید کرد: «طالبان در حمله بر قرارگاه پولیس در شهرک افغانیه یک شبیخون زده و سپس رفته‌اند. هنوز مشخص نشده است که آنان چگونه داخل این قرارگاه شده بودند. اما سه سربازی که در یک برج دیدبانی بوده، در این حمله آسیب ندیده‌اند.»

از سویی هم، او گفت که نیروهای بیشتری از فرماندهی پولیس بلخ به این ساحه اعزام

اطلاعات روز: منابع محلی در ولایت بلخ می‌گویند که در نتیجه‌ی حمله‌ی جنگ‌جویان گروه طالبان بر یک قرارگاه پولیس در ولسوالی نهرشاهی این ولایت، ده سرباز کشته شده‌اند.

محمدامین دره‌صوفی، عضو شورای ولایتی بلخ به روزنامه اطلاعات روز گفت که طالبان این حمله‌ی‌شان را دو شب پیش (شنبه، ۱۶ حوت) در ساحه‌ی «شهرک افغانیه»ی ولسوالی نهرشاهی راه‌اندازی کرده بودند.

او افزود که در جریان درگیری در این

مونیکا گرادا، کانورزیشن مترجم: جلیل پژواک

آیا قوانین فیزیک وجود خدا را نفی می‌کند؟

آیا خدا وجود داشته باشد. پرسش این است که آیا او نیز مفید به قوانین فیزیک است یا نه. (تصویر: Alanamy)

است. هرچه زمان می‌گذرد، حجم فضا افزایش می‌یابد و نور برای رسیدن به ما باید مدت زمان بیشتری را خرج کند. عالم هستی بسیار بزرگ‌تر و فراتر از آنچه است که ما می‌توانیم مشاهده کنیم؛ اما دورترین جسمی که تاکنون دیده‌ایم کهکشانی موسوم به GN-z11 است که توسط تلسکوپ فضایی «هابل» مشاهده شده است. این کهکشان حدود 1.2×10^{23} کیلومتر یا 13.4 میلیارد سال نوری از ما فاصله دارد و این یعنی 13.4 میلیارد سال نوری طول کشیده تا نور از این کهکشان به ما برسد. اما وقتی نور «عازم» شد، این کهکشان تنها در حدود سه میلیارد سال نوری از کهکشان راه شیری ما فاصله داشته است.

ما نمی‌توانیم تمام کیهان را که از زمان انفجار بزرگ در حال رشد است، مشاهده کنیم یا ببینیم؛ زیرا زمان کافی برای رسیدن نور به ما، از اولین ذرات جهان هستی در اولین ثانیه پس از انفجار بزرگ، سپری نشده است. بنابراین برخی معتقدند که ما نمی‌توانیم مطمئن باشیم که آیا قوانین فیزیک در سایر مناطق کیهانی قابل‌نقض است یا خیر و این که شاید این قوانین فقط قوانین محلی و تصادفی باشد. این استدلال ما را به سمت چیزی به مراتب بزرگ‌تر از کائنات و جهان هستی پرت می‌کند.

فرضیه چندگیتی

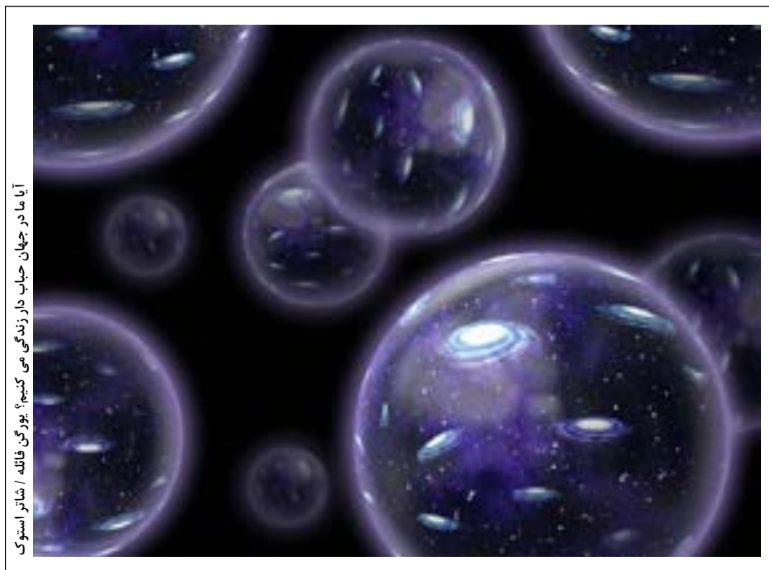
بسیاری از کیهان‌شناسان معتقدند که جهان هستی ما ممکن است بخش کوچکی از یک عالم بزرگ‌تر، یک «هولتی‌ورس» (چندگیتی)، باشد که در آن گیتی‌های مختلف و بی‌شمار در هم‌زیستی با یکدیگر قرار دارند اما تعاملی بین‌شان وجود ندارد. ایده چندگیتی با تئوری «تورم کیهانی» پشتیبانی می‌شود؛ نظریه‌ای که می‌گوید جهان 10^{-32} تا 10^{-10} ثانیه پس از بیگ بنگ با سرعتی بسیار بیشتر از سرعت نور در مقیاس عظیمی منبسط شد. نظریه تورم کیهانی نظریه‌ای مهم است، زیرا می‌تواند توضیح دهد که چرا جهان دارای شکل و ساختاری است که امروز ما در اطراف خود می‌بینیم.

اما اگر انبساط می‌تواند یک‌بار اتفاق بیفتد، نمی‌تواند چند بار دیگر نیز اتفاق بیفتد؟ ما از آزمایش‌های دانشمندان می‌دانیم که نوسانات کوانتومی می‌تواند باعث ایجاد «جفت ذره»‌هایی شود که ناگهان به «وجود» می‌آیند و لحظه‌ای بعد «ناپدید» می‌شوند. اگر چنین نوساناتی می‌تواند باعث تولید ذرات شود، چرا کل اتم‌ها یا جهان‌ها را تولید نمی‌کند؟ گفته شده است که در دوره تورم آشفته، همه چیز با عین سرعت اتفاق نیفتاد، نوسانات کوانتومی در انبساط می‌توانست حباب‌هایی تولید کند که منفجر شوند و به خودی خود به جهان تبدیل شوند. اما وجود خدا چگونه می‌تواند در تئوری چندگیتی جور بیاید؟ یکی از «دردسر»‌های کیهان‌شناسان این واقعیت است که به‌نظر

می‌رسد جهان ما برای وجود حیات عیار شده است. «ذرات بنیادی» ایجاد شده در بیگ بنگ دارای خصوصیات مناسب برای ایجاد هیدروجن و دوتریوم، مواد تولیدکننده اولین ستاره‌ها، بودند. سپس قوانین فیزیکی حاکم بر واکنش‌های هسته‌ای در این ستاره‌ها مواد کربن، نیتروجن و اکسیجن را تولید کرد که حیات از آن ساخته شده است. چگونه تمام قوانین و پارامترهای فیزیکی در جهان دارای مقادیری شدند که به ستاره‌ها، سیارات و در نهایت حیات امکان رشد داد؟

برخی معتقدند که این فقط یک تصادف از سر خوش‌شانسی بوده است. برخی دیگر می‌گویند ما نباید از دیدن قوانین سازگار با حیات متعجب شویم. آن‌ها ما را تولید کردند پس انتظار دیدن چه چیز دیگری را داشته باشیم؟ با این حال برخی خداباوران استدلال می‌کنند که این قوانین سازگار با حیات گواه بر وجود خدایی است که شرایط مساعد را برای سازگاری این قوانین با حیات ایجاد کرد.

اما خدا نمی‌تواند توضیح علمی معتبری باشد. معما را خدا نه بلکه تئوری چندگیتی حل می‌کند، زیرا طبق این تئوری جهان‌های مختلف می‌تواند با قوانین فیزیکی متفاوت وجود داشته باشند. بنابراین جای تعجب نیست که ما حتما خود را در یکی از معدود جهان‌هایی می‌بینیم که می‌تواند حیات را پشتیبانی کند. مسلما نمی‌توانید این عقیده را که ممکن است خدایی چندگیتی را خلق

آیا ما در جهان حباب دار زندگی می‌کنیم؟ (تصویر: یورگن فالته / شاتر استودی)

چرخش مثبت یا منفی دارند. (طبق مکانیک کوانتوم ذرات برحسب تعریف در مخلوطی از حالت‌های مختلف هستند تا زمانی که آن‌ها را واقعا اندازه بگیرد.)

خواص ذرات الف و ب مستقل از یکدیگر نیستند، درهم تنیده هستند، حتی اگر یک ذره را در آزمایشگاهی در یک سیاره جداگانه منتقل کنیم و ذره دیگری را در آزمایشگاه دیگری در سیاره‌ای دیگر. اگر چرخش ذره الف را اندازه‌گیری کنید و ببینید که مثبت است، پس تصور کنید دوست‌تان چرخش ذره ب را دقیقا در همان زمانی که شما الف را اندازه‌گیری می‌کنید، اندازه‌گیری کند. در اینجا اصل پایستگی وارد عمل می‌شود و دوست شما چرخش ذره ب را حتما منفی می‌یابد.

اما (از این‌جا به بعد همه‌چیز تاریک می‌شود) مانند ریز-ذره الف، ریز-ذره ب احتمال این که مثبت باشد $50:50$ است و بنابراین حالت چرخش آن در زمانی که حالت چرخش الف مثبت اندازه‌گیری شود، منفی می‌شود. به عبارت دیگر، اطلاعات مربوط به حالت چرخش بلافاصله بین دو ریز-ذره منتقل می‌شود. چنین انتقال اطلاعات کوانتومی ظاهرا سریع‌تر از سرعت نور اتفاق می‌افتد. با توجه به این که آلبرت اینشتین خودش در هم‌تنیدگی کوانتومی را «اقدام شیخ‌وار از یک فاصله» توصیف کرد، به‌نظر همه ما به خاطر عجیب و غریب یافتن این اثر قابل بخشش هستیم.

بنابراین حالا می‌دانیم که چیزی سریع‌تر از سرعت نور وجود دارد و آن عبارت از اطلاعات کوانتومی است. این خدا را اثبات یا انکار نمی‌کند، اما می‌تواند به ما کمک کند که از نظر فیزیکی به خدا فکر کنیم، شاید به‌عنوان بارشی از ذرات درهم‌تنیده، که اطلاعات کوانتومی را به عقب و جلو منتقل می‌کند و در نتیجه همزمان چند مکان و حتی چندین عالم را اشغال می‌کند!

من این تصویر را از خدا دارم که صفحاتی به اندازه کهکشان را می‌چرخاند و همزمان با توپ‌های به اندازه سیاره‌ها شعله‌بازی می‌کند و مقداری از اطلاعات را از یک جهان در حال چرخش و حرکت به جهانی در حال چرخش و حرکت دیگر پرتاب می‌کند تا همه چیز در حرکت باشد (خوش‌بختانه خدا می‌تواند همزمان چند کار را انجام دهد) و به این ترتیب تار و پود فضا و زمان را دایر و در حال کار نگه دارد. (فقط باید کمی ایمان داشته باشیم.)

آیا این مقاله به پاسخ سوالات مطرح شده نزدیک شده است؟ به گمانم نه. اگر به خدا باور دارید (همان‌طور که من باور دارم) پس تصور این که خدا به قوانین فیزیک مقید باشد، بی‌معنا است؛ زیرا خدا می‌تواند همه کارها را انجام دهد و حتما سریع‌تر از نور سفر کند. اگر به خدا باور ندارید، این سوال بازم به اندازه قبل بی‌معنا است، زیرا خدایی وجود ندارد و هیچ چیز نمی‌تواند سریع‌تر از نور سفر کند. شاید این سوال واقعا برای آگنوستیک‌ها باشد، که نمی‌دانند خدایی وجود دارد یا خیر.

این در واقع همان نقطه‌ای است که علم دین باهم تصادم می‌کنند. علم ثبوت می‌طلبد، اما باور دینی (فقط) مستلزم داشتن ایمان است. دانشمندان سعی در اثبات یا رد وجود خدا ندارند، زیرا آن‌ها می‌دانند آزمایشی وجود ندارد که بتواند خدا را شناسایی کند. و اگر به خدا باور دارید، مهم نیست که دانشمندان درباره کائنات و عالم هستی چه چیزی کشف می‌کنند؛ خدا باور می‌تواند هرگونه هستی را با خداوندش سازگار تصور کند.

دیدگاه ما درباره خدا، فیزیک یا هر چیز دیگری در نهایت به نگرش ما بستگی دارد. اما بیایید مقاله را با نقل قولی از یک منبع معتبر پایان دهیم. منظوم از معتبر نه کتاب مقدس است و نه پای کدام کتاب درسی درباره کیهان‌شناسی در میان است. این نقل قول از «مرد دروگر» به قلم تری پرچت است: «نور فکر می‌کند سریع‌تر از هر چیز دیگری حرکت می‌کند، اما در اشتباه است. هرچقدر هم که نور سریع حرکت کند درمی‌یابد که تاریکی همیشه قبل از آن به آن‌جا رسیده و منتظر نشسته است.»

مونیکا گرادا، استاد سیاره‌شناسی و فضا در «دانشگاه اوپن» است.

کرده باشد، غلط ثابت کنید. همه این‌ها کاملا فرضی است و یکی از بزرگ‌ترین انتقادات از تئوری‌های چندگیتی این است که چون ظاهرا هیچ فعل و انفعالی بین جهان ما و سایر کائنات وجود ندارد، پس مفهوم چندگیتی را نمی‌توان مستقیما آزمایش کرد.

غرابت کوانتومی

حال بیایید بررسی کنیم که آیا خدا می‌تواند همزمان در بیش از یک مکان باشد؟ بیشتر دانش و فناوری‌ای که ما در علوم فضایی استفاده می‌کنیم مبتنی بر نظریه ضدشهودی جهان کوچکی از اتم‌ها و ذرات است که به‌عنوان مکانیک کوانتوم شناخته می‌شود. این تئوری پدیده‌ای به‌نام «درهم‌تنیدگی کوانتومی» را امکان‌پذیر می‌کند؛ ذراتی که به‌طرز عجیب و غریب به هم پیوسته‌اند. اگر دو ذره در هم تنیده باشند، هنگام دست‌کاری یکی از آن‌ها، شما به‌طور خودکار شریکش را نیز حتما اگر خیلی از هم فاصله داشته باشند و در تعامل هم نباشند، دست‌کاری می‌کنید. توصیفات درهم‌تنیدگی بهتر از آنچه من در اینجا ارائه کردم وجود دارد، اما این توصیف به اندازه کافی ساده است که بتوانم آن‌را دنبال کنم.

ذره‌ای را تصور کنید که به دور ریز-ذره الف و ب تجزیه می‌شود. خصوصیات ذرات فرعی حتما به خصوصیات ذره اصلی اضافه می‌شود؛ این همان «اصل پایستگی» است. برای مثال، تمام ذرات دارای خصوصیات کوانتومی به‌نام «چرخش» هستند و تقریبا مانند سوزن‌های کوچک قطب‌نما حرکت می‌کنند. اگر ذره اصلی چرخش‌اش صفر باشد، یکی از دو ذره فرعی باید چرخش مثبت داشته باشد و دیگری چرخش منفی؛ این یعنی که هر یک از ذرات الف و ب 50 درصد شانس

دانشمندان سعی در اثبات یا رد وجود خدا ندارند، زیرا آن‌ها می‌دانند آزمایشی وجود ندارد که بتواند خدا را شناسایی کند. و اگر به خدا باور دارید، مهم نیست که دانشمندان درباره کائنات و عالم هستی چه چیزی کشف می‌کنند؛ خدا باور می‌تواند هرگونه هستی را با خداوندش سازگار تصور کند.

مارشال فقید؛ خدمات و خطاها

در کلیت خود ملی باشد و بتواند از ملت افغانستان در سطح بین الملل نمایندگی کند. مارشال فهیم دیدگاه وسیعی نسبت به افغانستان داشت: «ما نیاز داریم تا یک نظامی داشته باشیم که اول و آخر زندگی با تحمل و همدیگرپذیری به وجود آورده می‌توانیم». او خودش را یک شخصیت ملی و فراگیر می‌دانست و به احزاب و جریان‌های سیاسی تمایلی نشان نمی‌داد، برای همین او مارشال افغانستان بود.

مارشال فهیم تا زمان حضورش به منظور حفظ تعادل قدرت سیاسی میان تمام قومیت‌ها در افغانستان، همواره از انتخابات شفاف و عاری از تقلب حمایت می‌کرد و تا حد ممکن نمی‌گذاشت خللی در روند آن به وجود بیاید. او هیچ بدیلی برای انتخابات نمی‌دید: «هر نوع برداشت

افغانستان، ارزنده و مهم می‌دانست و ایران را کشور دوست و برادر افغانستان می‌خواند. در آن روزگار مارشال فهیم و دیگر رهبران خسته از جنگ، تمام تلاش‌شان به وجود آوردن یک نظام بود. او معتقد بود یک نظام قابل قبول زمانی در افغانستان شکل می‌گیرد که شهروندان افغانستان زندگی باهمی را یاد بگیرند و همدیگر را بپذیرند. به قول خودش: «از گناه‌های همدیگر باید بگذریم، به همدیگر به چشم محبت ببینیم. دید محبت دید دیگر است، قهر و کینه دید دیگر.»

او تمامی اتفاقات گذشته را با اغماض فراموش نموده بود، به ولایات افغانستان سفر کرده و در سخنرانی‌هایش همه را به فراموش کردن اتفاقات گذشته فرا می‌خواند. او دامن‌زدن به اختلافات قومی و زبانی را نکوهش می‌کرد و تلاش زیادی به خرج داد تا با همدیگرپذیری، نظامی به وجود بیاید که

او تا زمان ارتحال نابهنگامش توانسته بود وحدت سیاسی و اجتماعی را تا حد زیادی تأمین و انحصار قدرت سیاسی را ملی بسازد. برای همین او همواره طوری عمل می‌کرد که در مدت بیش‌تر از یک دهه‌ی حضورش در نظم نوین، نقطه‌ی تعادلی را در قدرت سیاسی افغانستان ایجاد کند و این تعادل را با ملاحظه‌ی منافع همه‌ی قومیت‌ها معتدل نگه دارد و همواره تا زمان مرگش عامل بازدارنده‌ی قایمی در مقابل انحصارطلبی و تکروری قرار بگیرد. این خود سبب شد تا قومیت‌های محروم دیگر نیز بتوانند خود را هرچه بیش‌تر مطرح کنند و در صحنه‌ی سیاسی افغانستان، برای خودشان نقش و جایگاهی داشته باشند.

از یک نگاه می‌توان این تعادل کوتاه‌مدت قدرت را در آن زمان، کمکی برای پیشرفت روند دموکراسی نوپا در افغانستان نیز دانست؛ زیرا حضور مارشال فهیم و دیگر رهبران قومی، خود سدی بود برای این‌که قدرت دوباره به نفع یک گروه خاص انحصار نشود و همواره تعادلی وجود داشته باشد که بتواند ارزش‌های دموکراسی را نیز تا حدی حفظ کند؛ طوری‌که تمام شهروندان افغانستان از تمام قومیت‌ها، از حقوق شهروندی یکسان برخوردار باشند و بتوانند در امر سیاسی سهمی برابر داشته باشند و نظام همه‌شمولی را در کنار هم به وجود بیاورند. مارشال فهیم در قسمت احیا و بازسازی ارتش ملی نیز تلاش‌های فراوانی کرد. او معتقد بود که داشتن ارتش قوی، منظم، همه‌شمول و ملی که مظهر عالی تمامی ملیت‌های موجود در افغانستان باشد، می‌تواند هویت و حیثیت افغانستان را حفظ کند و حاکمیت ملی این کشور را تقویت بخشد.

مارشال فهیم جنگ را در افغانستان تحمیل شده می‌دانست و در موارد مرتبط همواره این را مطرح می‌کرد که مجاهدین در هر دو دوره‌ی جهاد و مقاومت، کنش‌گر جنگ نبودند بلکه در برابر یک وضعیت به‌میان آمده و تحمیل شده، واکنش نظامی نشان دادند. او نقش کشورهای منطقه به‌ویژه کشور ایران را در امر بازسازی و برقراری ثبات سیاسی در

از دید بسیاری از آگاهان و نویسندگان، بزرگ‌ترین اشتباه او در نظم نوین، موقوف و رأی نادرست او در قبال انتخاب نوعیت نظام سیاسی در ساختار قانون اساسی سال ۲۰۰۴ از جانب وی منحیث داعیه‌ی نخست «جبهه‌ی متحد برای نجات افغانستان» و جانشین احمدشاه مسعود (قهرمان ملی کشور)، اتخاذ گردید. رأی او در این زمینه با توصیه‌ی آقای حامد کرزی، رییس‌جمهور وقت، موافق با نظام ریاستی بود.

پس از فروپاشی رژیم طالبان (نظم نوین) مارشال فهیم افغانستان در بستر کارنامه‌ی نظامی-سیاسی‌اش فراز و فرودهای زیادی را تجربه کرده و همین‌طور مثل هر رهبر دیگر اشتباهاتی هم ناشی از اتخاذ تصمیم عجولانه داشته است؛ چه در دوره‌ی جهاد علیه تجاوز اتحاد جماهیر شوروی سابق و چه در دوره‌ی مقاومت در برابر گروه طالبان که به کمک پاکستان و تباری با شبکه القاعده قد علم کرده بود و سرانجام نقش محوری مارشال فهیم پس از شهادت احمدشاه مسعود «قهرمان ملی افغانستان» در نظم نوین پس از سال ۲۰۰۱.

مارشال محمدقسیم فهیم پس از ترور قهرمان ملی کشور، احمدشاه مسعود در ۱۸ سنبله‌ی سال ۱۳۸۰ ه.ش، به توافق جبهه متحد برای نجات افغانستان، فرماندهی کل نیروهای دولتی و مقاومت را به‌دوش گرفت و به‌تاریخ ۲۲ عقرب همین سال، به همکاری نیروهای ائتلاف بین‌المللی، وارد کابل شد و نقش مهمی در فروپاشی رژیم طالبان با حمایت هوایی جنگنده‌های امریکایی بازی کرد.

مارشال افغانستان پس از شکست طالبان و روی کار آمدن رژیم نوین همواره در صحنه‌ی سیاسی افغانستان حضور فعال داشت. او نخست در سال ۱۳۸۱ ه.ش در دولت انتقالی به‌حیث وزیر دفاع و معاون رییس‌جمهور انتخاب شد و به تاریخ ۱۵ ثور همین سال، به پاس خدمات ارزنده و نقش همه‌جانبه‌اش در استرداد آزادی کشور و مقاومت علیه طالبان، رفیع‌ترین رتبه‌ی نظامی کشور، یعنی مارشالی را دریافت کرد. او در دور اول انتخابات ریاست‌جمهوری، از مقام خود کنار رفت؛ اما در دور دوم، حامد کرزی بار دیگر به سراغ مارشال فهیم رفت و او را به‌عنوان معاون اول خود معرفی کرد و از ماه عقرب سال ۱۳۸۸ ه.ش تا زمان مرگش، معاون اول ریاست‌جمهوری افغانستان بود.

مارشال فقید به همان میزان که رهبران دیگر به خود و قومیت خود اندیشیدند، او به کلیت افغانستان اندیشید و هیچ‌گاهی مسایل

سمتی، حزبی، قومی و زبانی را مطرح نکرد.

سروش تاج

«مه‌ار و تحدید قدرت توسط قدرت» مونتسکیو نظریه‌پرداز شهیر فرانسوی که در قرن هفدهم نظریه‌ی «تفکیک قوا» و حکومت مبتنی بر قانون و آزادی‌های قانونی را در اثر معروفش «روح‌القوانین» تئوریزه کرد، در قسمتی از نظریه‌اش شرح می‌دهد که در طول تاریخ این قاعده‌ی سنتی، مفید و مؤثر واقع شده است که قدرت را با قدرت و ثروت را توسط ثروت می‌توان کنترل و مهار کرد، که بعدها از مضامین نظریه‌ی وی در اداره‌ی دولت‌ها و تدوین قوانین اساس کشورها بهره‌ی بسیاری گرفته شد.

این قسمت از نظریه‌ی او که در فوق ذکر رفت، برای کشورهای مانند افغانستان و مناسبات سیاسی این‌جا مصداق خوبی دارد. به این نسبت که نهاد‌های مقتدر، کنترل‌کننده و تطبیق‌کننده‌ی قانون اساسی، یا در حال نضج‌گیری‌اند و یا هم اگر وجود دارند، به دلایل عدم‌التزام به قانون و فرهنگ قانون‌گرایی، از کارایی لازم و مطلوب برخوردار نیستند و یا به گونه‌ای تحت‌تأثیر افراد خاصی عمل می‌کنند.

در کشورهای مانند افغانستان که نهاد‌های قانونی از اقتدار لازم برای کاربرد و اعمال قانون برخوردار نیستند، وجود رهبران کاریزما و مقتدر و باورمند به ارزش‌های مردم‌سالاری می‌تواند به‌طور نسبی در ایجاد مشروعیت نظام دموکراتیک و قوام‌بخشی به نهاد‌های آن مؤثر واقع شود.

چون این طیف رهبران و افراد هم توانایی به‌جانش کشیدن ترندهای افراد خودکامه، زورگو و ضدارزش‌های دموکراتیک را دارند، هم قدرت بسیج‌کردن مردم و هم صیانت از قانون را. از این‌رو می‌توان گفت که فرضیه‌ی مونتسکیو مبتنی بر «مه‌ار و تحدید قدرت توسط قدرت» تا حدودی در حضور همین چهره‌ها بازتاب پیدا می‌کند.

در افغانستان نیز حضور بعضی از چهره‌های مقتدر و مؤثر که هم در دفاع از تمامیت ارضی، ارزش‌های دینی و میهنی و هم در خصوص گذار به یک نظام دموکراتیک مدرن نقش حیاتی داشته‌اند، محسوس است. یکی از آن‌ها بدون شک مارشال محمدقسیم فهیم فقید بود که بعد از سقوط نظام طالبانی و روی کار آمدن مرحله‌ی جدیدی از دولت‌داری و نظام سیاسی در کشور در ایجاد ارتش ملی نوین، وحدت سیاسی-اجتماعی میان رهبران و شهروندان و صیانت از قانون اساسی، نقش بارزی ایفا کرد.

عزیز نیکباز

توماس هابز (۱۵۸۸-۱۶۷۹) تئوری‌پرداز رئالیست انگلیسی و نویسنده کتاب مهم «لویاتان» می‌گوید برای جلوگیری از هرج‌ومرج، باید به‌سوی تشکیل یک دولت مقتدر رفت که از طریق قرارداد اجتماعی به ظهور رسیده و وضع آشفته را سامان بدهد، جلوی زورمندان را گرفته و عرصه را برای زندگی به‌دور از دریده‌شدن مهیا سازد. احتمال این‌که چنین دولت مقتدری به‌سوی خودکامگی برود زیاد است ولی به باور هابز خودکامگی بهتر از هرج‌ومرج و قانون جنگل است. دارون عجم اوغلو و جیمز ای رابینسون نویسندگان کتاب مشهور «چرا ملت‌ها شکست می‌خورند؟» در کتاب «راه باریک آزادی» نقدی بر تز هابز وارد می‌کنند. آن دو می‌نویسند که نخستین مشکل تز هابز این اندیشه است که: «لویاتان چهره‌ای واحد دارد، حال آن‌که در واقعیت، حکومت دو چهره دارد. چهره‌ای که هابز تصور می‌کرد که لویاتان از اتباع و فرودستانش حمایت می‌کند، به حل و فصل عادلانه مرافعات می‌پردازد، جلوی جنگ را می‌گیرد و برای شکوفایی اقتصاد کار می‌کند و چهره دیگر لویاتان اما مستبد و هراس‌انگیز است. حکومتی است که شهروندان را به سکوت وامی‌دارد، نسبت به خواسته‌های آنان بی‌اعتنا است و مقاومت می‌ورزد، بر آن‌ها سیطره می‌یابد و ... حاصل دست‌رنج‌شان را

می‌دزدد یا در چنین کاری به یاری دیگران می‌آید.» نگارنده می‌خواهد بگوید که چهره دوم لویاتان که مد نظر دو نویسنده یادشده است، شبیه لویاتان غنی است. تمامی شواهد و اسناد از وضع فعلی عدم مه‌ار جنگ، افزایش کشته‌شدن شهروندان، گسترش فساد مالی و اداری، بی‌اعتنایی حکومت به خواست مردم و از همه مهم‌تر استبداد و کوچک‌بودن حلقه تصمیم‌گیری حکومت و دخیل‌نبودن مردم و نداشتن ابزار برای ایفای نقش در نحوه استفاده از قدرت و ظرفیت لویاتان غنی، نشان می‌دهند که لویاتان غنی، نه‌تنها در به سامان رساندن وضع فعلی کامیاب نخواهد بود بل دوام او بر قدرت، وضع را آشفته‌تر می‌سازد.

نگارنده به این باور است که چهره دیگر لویاتان غنی نیز با آنچه مورد نظر هابز از لویاتان است نیز همخوانی ندارد، بلکه فقط نمایی است که هیچ نوع ریشه مستحکمی ندارد. این نمایش زیر چتر خیمه کوچکی به‌نام جمهوریت در حال اجرا است که سایه‌اش فقط بر سر یک حلقه محدود است و دیگران در آفتاب سوزان، عرق جبین می‌ریزند و خون دل می‌خورند، لویاتان غنی با استفاده از ادبیات ضد توطئه می‌خواهد میخ‌های خیمه‌ی جمهوریت چند نفره‌اش را مستحکم کند.

جمهوریتی که آقای غنی خود را پاسدار آن می‌داند شکست خورده است. دیوید رانسیم

نویسنده کتاب پایان دموکراسی، از مفهوم فریه‌سازی حکومت یاد می‌کند. به باور آقای رانسیم، حاکمانی که قدرت را به‌دست آورده‌اند، تلاش می‌کنند با استفاده از ادبیات عوام‌پسند، کشور را در برابر یک بحران و توطئه ساخته‌شده از سوی طرف‌های دیگر سیاسی بدانند و با این توجیه که مصلحت کار را بیش از دیگران می‌دانند و در تلاش نجات مردم راستین از بحران هستند، تمامی امور و تصمیم‌های مهم کشوری را به دست گرفته و به تدریج به نهاد‌های دموکراتیک ضربه می‌زنند؛ بر اپوزیسیون، نهاد‌های مدنی معترض و جنبش‌های اعتراضی می‌تازند و آن‌ها را بخشی از بحران و توطئه می‌دانند. مظاهره‌های مدنی را ساخته و پرداخته‌ی دشمنان سیاسی می‌دانند و به‌طور تبعیض‌آمیز از پاسخ‌گویی به خواست جنبش‌های اعتراضی و اعتراض‌های مدنی سر باز می‌زنند و در دل یک دموکراسی، به مرور استبداد خاموش با ادبیاتی عوام‌پسند برپا می‌کنند. آقای غنی جمهوریت را سیر خود در سیاست و حکومت در کشور قرار داده و با شعار پاسداری از جمهوریت، در پی پیاده‌سازی سیاستی است که منافع وی و اقلیت نزدیک به وی را حفظ می‌کند.

استیون لویتسکی و دانیل زیبلات در کتاب‌شان «دموکراسی‌ها چگونه می‌میرند» می‌گویند سرنگونی یک دموکراسی نخستین چیزی را که در

غنی؛

لویاتان دوچهره

تحلیل

زن و ذهن زندانی در تن

محمد باقریان

زن‌ستیزی در فرهنگ، زبان، باور، تاریخ، جامعه، رفتار و کردار ما چنان برجسته، ریشه‌دار و گسترده است که همه با آن آشنا می‌باشیم. فمینیست‌ها، روشنگران، مبارزان، عدالت‌خواهان، آزاداندیشان و افراد دیگر، این حوزه‌ها را مورد توجه و تمرکز قرار داده و در قالب متن، مقاله، کتاب، رساله، سخنرانی، سمینار و نشریه مفصل بررسی و تحلیل کرده‌اند. همچنان نشان داده‌اند که چگونه زن‌ستیزی و تبعیض جنسیتی در این بخش‌ها پرنگ و عمیق است. کل توجه روی این حوزه‌ها شده و هر روز این زمینه‌ها به چالش کشیده می‌شود و مورد چون و چرا قرار می‌گیرد. البته این فعالیت‌ها، نیکو و ارزشمند است.

در افغانستان، فمینیست‌ها نیز روی این محورها توجه کرده‌اند و با آن مبارزه می‌کنند؛ اما در کنار این مسائل، گرایش، پندار و رفتار خود زنان کمتر مورد توجه قرار گرفته است، آن هم گرایش و رفتاری که ریشه‌اش به مردسالاری می‌رسد و بدون تردید به زن و جایگاهش آسیب می‌زند. این رفتارها و پندارهای به‌ظاهر زنانه، به‌صورت پنهان و عمیق زنان را در چاه نظام مردسالاری انداخته و قربانی کرده است. بدتر اینکه قربانیان (زنان)، خودشان تقویت‌کننده این نوع گرایش، رفتار و کردارند. من مجموعه‌ای این گرایش‌ها، باورها و رفتارهای زنان را تحت عنوان «زن و ذهن زندانی در تن» مورد طرح و بسط قرار می‌دهم.

چشم‌انداز تان را ببندید و برای لحظه‌ای درباره دغدغه، گرایش، پندار، فعالیت و رفتار زنان ببینید. بیشترین درگیری و مواجهه‌ی زنان در مورد خودشان مربوط به کدام ساحت (تن یا ذهن) است؟ آیا توجه زنان روی بدن و ظاهرشان بیشترند یا روی فکر، باور، آگاهی، آزادی و رهایی‌شان؟ کدام یک از این دو ساحت می‌تواند برای زنان مفید و رهایی‌بخش باشد؟ یک ظاهر آراسته و رنگ و روغن کرده زن را یاری می‌رساند و نجات می‌دهد یا یک ذهن آگاه و بیدار؟

که برای لذت‌بردن مناسب است. ظاهرگرایی و محدودشدن زن به تنش، مانع جدی برای پیشرفت زن است و به تعالی و تکامل او یاری نمی‌رساند. هدف نهایی آرایش و مُد را دوبووار چنین توضیح می‌دهد: «هدف مدهای که زن به خدمت او درآمده این نیست که او را چون فرد خودمختار آشکار کنند، بلکه به عکس هدفشان این است که زن را تعالی خود جدا کنند تا به مثابه‌ی طعمه‌ای از مردان عرضه دارند؛ کسی در صدد خدمت به طرح‌های زنان نیست؛ بلکه می‌خواهد مانعی بر سر راه آن‌ها برآورد. راحتی دامن کمتر از سلوار است؛ کفش پاشنه بلند، مزاحم راه رفتن می‌شود؛ پیراهن‌های بلند و کفش‌های رولاز، کم‌ترین راحتی‌ها را دارند، بی‌مقاومت‌ترین کلاه و جوراب‌ها، ظریف‌ترین آن‌ها هستند؛ لباس‌ها اعم از این‌ها که پیکر را تغییر دهد، یا آن را بدشکل کند، یا قالب تن باشد، در تمام موارد پیکر را تسلیم نگاه می‌کند.» (جنس دوم، جلد دوم: ص ۴۱۰)

وقتی که ظاهرگرایی و تنانگ‌نگری، پیامدش جلوگیری از تعالی و تکامل زن باشد، چرا باید این همه مورد توجه و تمرکز زنان قرار بگیرد؟ چرا ذهن و روان زن اسیر تن و اندامش باشد؟ روی سخنم در این متن بیشتر به زنان فمینیست و زنانی تحصیل کرده‌اند که خودشان را مبارزان و سنگرداران برابری می‌خوانند؛ اما از طرف دیگر غرق در «شی‌وارگی»، «مُد و فیشن»، «ظاهرآرایی» و «ظاهرگرایی»‌اند. اینان بلندگوهای بازار تبلیغات «مُد و فیشن» و «تنانگی» هستند و در این راه برای صدها زن و دختر دیگر الگو قرار می‌گیرند. جالب‌تر این‌که شماری از این بزرگواران هزار دلیل و توجیه برای این گرایش «شی‌وارگی» ارائه می‌کنند. آیا می‌شود هم از پیشگامان فروکاستن جایگاه زن در حد «بدن» یا «تن» بود و هم از مبارزان برابری و آزادی زنان؟

اعتراض این نیست که زنان به ظاهرشان نپردازند، مسأله مهم‌تر این است که اولویت زن، ذهن و فکرش قرار بگیرد تا این‌که به‌سوی

دوبووار در ادامه می‌نویسند که این آرایش و پیرایش‌ها «معمولی‌ترین کارش این است که استحاله زن را تکمیل کند». البته یادآور شوم که دوبووار این «شی‌وارگی» را برآیند جامعه‌ی مردسالار می‌داند. نهایت این «شی‌شدگی» به نگاه «اروتیک» در مردان می‌انجامد.

Stock

تعالی و تکاملش پیش برود؛ بنابراین چقدر خوب خواهد بود اگر نیمی از وقت و انرژی که زنان صرف ظاهرشان می‌کنند، صرف ذهن و اندیشه‌شان می‌شد. بلندبردن آگاهی، شناخت موقعیت و وضعیت زن، تشخیص ریشه‌های زن‌ستیزی، پیداکردن راهکار برای بیرون‌رفت زن از بن‌بست موجود، داشتن بینش و چشم‌انداز مشخص و روشن، نیازهای جدی‌تر و اساسی‌تر زنان است، نه زنجیرهایی که تحت عنوان «مُد و فیشن» و «ظاهرآرایی» برجسته شده‌اند. اگر قرار باشد که تغییر بنیادی در سرنوشت و زندگی زن ایجاد شود، در گام اول باید روی اندیشه و ذهن کار شود، نه این‌که کل توجه و تمرکز در مورد تن و ظاهر زن باشد یا واکنش‌ها و حرکت‌های سطحی، سرسری و بدون بینش پیش گرفته شود. زنان فمینیست و مبارزان برابری‌خواه، بهتر است که در بخش آگاهی و بیداری پیشرو و الگو باشند. بیداری که منجر به ایجاد بینش، فهم و شناخت زن از خودش و وضعیتش شود. این کار باعث رشد و تعالی ذهن و اندیشه‌ی زنان می‌شود. در نهایت ذهن زن از تنش رها می‌گردد و به‌سوی رهایی و پیروزی پیش می‌رود.

خیلی دوست دارم که این یادداشت را با سخنان دوزن اندیشمند که از جمله‌ی رهبران و پیشتازان جنبش فمینیستی به‌شمار می‌رود، به پایان ببرم. سیموون دوبووار در کتاب جنس دوم می‌گوید: «دختر، اگر غرق در مطالعه، ورزش، کارآموزی حرفه‌ای یا فعالیت اجتماعی و سیاسی باشد، خود را از اندیشه‌ی ثابت و پایدار به مرد می‌رهاند.» وولف در کتاب «تاقی از آن خود» به زنان توصیه می‌کند: «از شما می‌خواهم همه جور کتابی بنویسید، و درباره هیچ موضوعی، هر قدر بی‌اهمیت و پیش‌پاافتاده یا مهم، تردید نکنید. امیدوارم، هر طور شده آن قدر پول به‌دست بیاورید که بتوانید سفر کنید و دنیا را ببینید، درباره آینده یا گذشته‌ی جهان تأمل کنید، درباره کتاب‌ها خیال‌پردازی کنید و در گوشه و کنار خیابان پرسه بزنید و بگذرید نخ ماهی‌گیری فکرتان به اعماق رودخانه برود... اگر می‌خواهید مرا و هزاران نفر مثل مرا سرگرم کنید، سفرنامه و کتاب‌های پُرماجرا بنویسید، و تحقیق و پژوهش، و تاریخ و زندگی‌نامه، و نقد و فلسفه و علم.» خلاصه کلام این‌که با توجه به وضعیت موجود زنان در جامعه‌ی ما، اولویت زنان، رفتن به کتابخانه است نه به بازار و خرید.

به تصویب برسد.

این انتخاب ناخردانه که در کمال سراسیمگی و فقدان مال‌اندیشی سیاسی همه‌ی طرف‌های درگیر مورد تأیید قرار گرفت، بعدها عامل اصلی بارآمدن وضعیت بحرانی و تنش‌آلودی شد که حتی تا سرحد ائتلاف‌های درون‌پارلمانی رسید و گفتمان سیاست و عمل سیاسی را دوباره براساس عرف قوم‌مدار، قطبی ساخت و در شدیدترین حالت به برخوردهای گزینشی و سلیقه‌ای بر مبنای قومیت، زبان و مذهب انجامید که تا هنوز هم ادامه دارد.

نتیجه‌گیری

با آن‌که این طیف از رهبران در طول فعالیت سیاسی‌شان مرتکب اشتباهات جبران‌ناپذیری هم می‌شوند، اما خدمات بزرگ و ارزنده‌ی که در کارنامه‌ی آن‌ها دیده می‌شود، چشم‌گیرتر است؛ به تعبیری، محسنت آن‌ها بر معایب‌شان می‌چربد.

با این حال، به صراحت تمام می‌توان گفت در کشورهای مثل افغانستان تا زمانی‌که دولت‌ها و مردم پله‌های مرسوم و طبیعی رشد و تکوین یک دولت-ملت به همان صورتی که در کشورهای توسعه‌یافته‌ی اروپایی در طول سه‌قرن گذشته اتفاق افتاد، طی نکنند، سطح فهم و آگاهی مردم در راستای دستیابی به فرهنگ سیاسی، بلند نرود برپایی و حفظ یک نظام دموکراتیک خودجوش به‌صورت تمام و کمال، امری محال می‌نماید.

از این لحاظ، حضور رهبرانی همچون مارشال فهمید فقید در صحنه‌ی سیاست همواره برای جلوگیری و مهار استبداد و انحصارگرایی، دفاع از حقوق اساسی مردم در راستای تأمین عدالت اجتماعی و زمینه‌سازی برای گذار به یک دموکراسی واقعی، الزامی است.

منابع:

۱. مونتسکیو. (۱۳۴۹). روح‌القوانین، ترجمه: علی‌اکبر مهتدی، تهران: انتشارات امیرکبیر، چاپ ششم.
۲. رحیمی؛ مجیب‌الرحمن. (۱۳۹۸). نقدی بر ساختار نظام در افغانستان، کابل: انتشارات عازم، چاپ دوم.
۳. شرون؛ گری. (۱۳۹۶). مأموریت سقوط، ترجمه: امان‌الله شفاپی، کابل: انتشارات مقصودی، چاپ چهارم.
۴. صالح؛ امرالله. (۱۳۹۴). پس از مسعود، کابل: نشر زریاب، چاپ اول.
۵. منصور؛ عبدالحفیظ. (۱۳۹۹). جمعیت‌شناسی، کابل: انتشارات سعید، چاپ اول.
۶. اصولی؛ زکریا. (۱۳۹۹). زندگی‌نامه مارشال محمدقسیم فهمید، کابل: نشر کابلستان، چاپ اول.

تحلیل

محکومیت اقدامات خشونت‌بار سیاسی تیم‌های طرفدار خود، ۴. آمادگی و اقدام برای محدود کردن آزادی‌های مدنی مخالفان سیاسی.

نگارنده به این باور است که آنچه از روایت جمهوریت از سوی فرد و یا گروه حاکم بر مناسبات سیاسی نقل می‌شود، تنها یک پوسته و از مغز تهی است و جمهوریت‌خواهی فعلی چیزی نیست جز ایجاد کانال برای مشروعیت‌بخشی به سیاست‌های گروه حاکم و استفاده سوء از خشم عیان مردم در برابر امارت. نگارنده جمهوریت‌خواهی گروه حاکم را با جمهوریت‌خواهی عموم آحاد کشور سوا می‌کند و بر دروازه‌بانی از جمهوریت و دموکراسی از سوی روندهای سیاسی، روشنفکران، فعالان سیاسی - اجتماعی و جنبش‌های زنان تأکید می‌کند تا مبادا از ترس امارت، جمهوریتی را مقبول بگردانیم که هیچ نشانی از مردم‌محوری ندارد. اگر قرار باشد بر اثر هراس از آمدن امارت زیر یک چتر صف آرای می‌کنیم، آن چتر، چتر باورمندی به حقوق شهروند - مدنی است و آن صف، صف حق مردم است نه صف سیاستمداران نشسته در ارگ. چنانچه در طول تاریخ مردم در برهه‌های حساس حیات سیاسی خود بر اثر ترس از ابهام آینده سیاسی، خودآگاه و یا ناخودآگاه، سرنوشت خود را به دست سیاستمدارانی داده‌اند که «مردم» را فقط پله و سپر بلا می‌دیدند و بس.

و فکر دیگر به‌جز انتخابات، برای مردم افغانستان زهر است و افغانستان دیگر به دوره‌ی ماقبل خود برنمی‌گردد و انتخابات صورت می‌گیرد.»

مهم‌ترین اشتباه مارشال افغانستان

مارشال فهمید مانند خیلی از مجاهدین و رهبران قومی دیگر، در تعیین مسیر زندگی خودش از قبل سودای رهبری و مهتری مردم را در سر نداشت و همانا جایگاه او در مناسبات سیاسی-اجتماعی آن‌وقت نیز برآمده از یک وضعیت جنگی و تحمیل شده بود.

گرچه با مناسبات سیاسی این‌جا بلد بود و فرهنگ سیاسی مردم و رهبران قومی افغانستان را به خوبی می‌شناخت، اما با دید نسبتاً ساده و ارفاق‌آمیزی که او نسبت به مسائل داشت، گاه‌گذاری در اتخاذ تصمیم، تعاملات و مناسبات داخلی و ملی به‌دلیل نبود سواد و پختگی فرهنگ و عقلائیت سیاسی درست، دچار شتاب‌زدگی و خطا می‌شد و اغلب فریب حقه‌ها و ترفندهای سیاسی تکنوکرات‌های برگشته از غرب را می‌خورد و شاید هم مهم‌ترین آن در اتخاذ موضعی باشد که مارشال فهمید حین تصویب قانون اساسی سال ۲۰۰۴ منحنی رهبر جانشین یکی از طرف‌های مهم، اختیار کرد.

از دید بسیاری از آگاهان و نویسندگان، بزرگ‌ترین اشتباه او در نظم نوین، موفق و رأی نادرست او در قبال انتخاب نوعیت نظام سیاسی در ساختار قانون اساسی برای دولت افغانستان بود که در جریان تدوین و تصویب قانون اساسی سال ۲۰۰۴ از جانب وی منحنی داعیه‌ی نخست «جبهه‌ی متحد برای نجات افغانستان» و جانشین احمدشاه مسعود (قهرمان ملی کشور)، اتخاذ گردید.

رأی او در این زمینه با توصیه‌ی آقای حامد کرزی، رئیس‌جمهور وقت، موافق با نظام ریاستی بود. درحالی‌که در پیش‌نویس قانون اساسی تلاش شده بود با پیشنهاد نظام صدارتی (پارلمانی)، توزیع قدرت به‌صورت عمودی و تثبیت جایگاه یک رئیس‌جمهور و یک نخست‌وزیر، همه‌ی طرف‌ها راضی نگه داشته شوند، اما موقعیت نخست‌وزیری به نفع رئیس‌جمهور قدرت‌مند و یک نظام متمرکز، حذف شد.

با توجه به این‌که جامعه و دولت افغانستان پس از سپری کردن دو دهه جنگ‌های مستمر، متلاشی شده و برای سامان‌دهی مجدد آن و اعتمادسازی ملی نیاز به یک حکومت متمرکز واحد و مقتدر دارد، تا به نظم و ثبات مداوم و پایدار دست یابد. نتیجه‌ی اتخاذ چنین موضع اشتباه و عجولانه این شد که نوعیت نظام سیاسی در پیش‌نویس قانون اساسی افغانستان، ریاستی متمرکز انتخاب گردیده و

ذهن ما تداعی می‌کند، از بین رفتن یک نظام با نیروی نظامی، جنگ و خون‌ریزی است. در حالی‌که به باور این دو نویسنده، دیگر عصر سرنوشتی رژیم و ایجاد فضای خفقان‌آور با زور توپ و تانگ گذشته است. در قرن ۲۱، امکان شکست حکومت مردم توسط سیاست‌مداری که بر طبل مردم‌مداری می‌کوبد بیشتر محتمل است. فصل، فصلی است که از دل شعارهای مردم‌محور، بر گرده مردم سوار می‌شوند و سرنوشت مردم را به گروگان می‌گیرند. لویتسکی و زیبلات به نقل از خوان لینز، دانشمند برجسته علوم سیاسی، چهار شاخص اصلی رفتار اقتدارگرایان و سیاستمداران ضد مردم، جمهوریت و دموکراسی را بیان می‌کنند. به گفته این دو نویسنده، زمانی‌که یکی از این چهار شاخص در عمل و یا گفتار سیاستمدار وجود داشت باید نسبت به آن سیاستمدار نگران بود. این شاخص‌ها عبارت‌اند از: ۱. رد قواعد بازی دموکراتیک و نادیده گرفتن این قواعد و عدم پایبندی به آن، ۲. انکار مشروعیت مخالفان سیاسی و معرفی مخالفان خود به عنوان دشمنان نظم قانون‌مند، ۳. مدارا با خشونت؛ ارتباط مستقیم و یا غیر مستقیم با سازمان‌ها و یا افرادی که در اقدامات غیر قانونی خشونت‌بار دست دارند، تأییدی اعمال خشونت‌بار طرفدارانش و سر باز زدن از

پایان دوره ریاست جمهوری آقای ترامپ بر سر یک بسته کمک های ۹۰۰ میلیارد دلاری به توافق رسیدند که شامل ۶۰۰ دالر کمک نقدی برای بسیاری از شهروندان بود.

سنای امریکا طرح بزرگ کمک اقتصادی را تصویب کرد

بیکاری آنها قرار است اواسط مارس قطع شود. این لایحه همچنین شامل وام بلاعوض برای کسب و کارهای کوچک از جمله ۲۵ میلیارد دالر برای رستوران ها و میکده ها؛ ۱۵ میلیارد دالر برای خطوط هوایی و هشت میلیارد دالر برای فرودگاه ها؛ ۳۰ میلیارد دالر برای بخش حمل و نقل؛ ۱.۵ میلیارد دالر برای شرکت راه آهن امترک و ۳ میلیارد دالر برای تولیدکنندگان محصولات هوافضا می شود.

جمهوری خواهان که عمدتاً از دو بسته مشوق های مالی قبلی دولت فدرال، که در زمان ریاست جمهوری دونالد ترامپ و اکثریت آنها در سنا تصویب شد حمایت می کردند، از حجم طرح آقای بایدن انتقاد کرده اند.

این تنها طرحی است که بدون حمایت فراخوانی تصویب می شود.

کنگره در ماه مارچ سال پیش یک بسته مشوق ها به ارزش ۲.۲ تریلیون دالر (۲۲۰۰ میلیارد دالر) را در واکنش به بحران کرونا تصویب کرده بود.

رهبان دو حزب آخرین بار در ماه دسامبر گذشته در

مشخصی پایین تر است ارسال شود. همه گیری کرونا، که بدترین بحران بهداشت عمومی امریکا در یک قرن است، ۲۹ میلیون نفر را مبتلا کرده و باعث مرگ ۵۲۳ هزار نفر شده است. میزان رسمی بیکاری در این کشور ۶.۲ درصد است.

این مصوبه موسوم به «طرح نجات امریکایی» ۳۵۰ میلیارد دالر را به دولت های ایالتی و محلی و حدود ۱۳۰ میلیارد دالر را به مدارس اختصاص می دهد.

این طرح همچنین ۴۹ میلیارد دالر برای گسترش تست و تحقیقات کرونا و ۱۴ میلیارد دالر برای توزیع واکسن ارائه می کند.

چک های ۱۴۰۰ دلاری برای کسانی که درآمد آنها سالانه زیر ۷۵ هزار دالر است یا زوج هایی که درآمد سالانه آنها کمتر از ۱۵۰ هزار دالر است صادر می شود.

تعمیر پرداخت حقوق بیکاری تا ماه سپتامبر به بیش از چهار میلیون نفر تعلق خواهد گرفت که کار خود را در همه گیری از دست داده اند. طبق برنامه فعلی حقوق

اطلاعات روز: سنای امریکا سومین طرح بزرگ کمک مالی برای مقابله با آثار بحران همه گیری کرونا را تصویب کرد. به گزارش بی بی سی فارسی، این طرح به ارزش ۱.۹ تریلیون دالر با ۵۰ رای در مقابل ۴۹ رای در روز شنبه تصویب شد و اکنون راهی مجلس نمایندگان می شود، جایی که انتظار تصویب آن می رود.

این طرح با ابتکار جو بایدن، رئیس جمهور امریکا، به عنوان راهی برای کمک به شهروندانی که از نظر اقتصادی دچار مشکل هستند، تهیه شده است.

اما حزب دمکرات تحت هدایت آقای بایدن پیش از به رای گذاشتن طرح مجبور به اصلاح آن برای کسب آرای کافی شد.

بعد از بحث طولانی درباره میزان حقوق بیکاری، دمکرات ها حاضر شدند آن را از هفته ای ۴۰۰ دالر به ۳۰۰ دالر کاهش دهند. براساس این طرح پرداخت حقوق بیکاری تا ششم سپتامبر ادامه خواهد داشت.

براساس این طرح همچنین قرار است چک هایی ۱۴۰۰ دلاری برای شمار بزرگی از مردم که درآمد آنها از سقف

وزیر دفاع ایران:

طرح نابودی تل آویو و حیفا آماده شده است

خواهد بود» اما اگر چنین نشود، اسرائیل باید مستقل بایستد و خودش از خودش دفاع کند.

به نوشته فاکس نیوز، گانتز همچنین گفت که گروه حزب الله لبنان که مورد حمایت ایران است، صدها هزار موشک در اختیار دارد.

فاکس می گوید وزیر دفاع اسرائیل نقشه های طبقه بندی شده را به این شبکه نشان داد که به نوشته این شبکه نشان می دهد موشک های حزب الله در مناطق غیرنظامی لبنان با مرز اسرائیل مستقر شده است.

گانتز گفته است همه این سایت ها به طور مستقل و اطلاعاتی بررسی شده است و «ما برای درگیری آماده هستیم».

انقلاب خود را جشن می گیرند».

به نظر می رسد سخنان وزیر دفاع ایران واکنشی است به اظهارت بنی گانتز، وزیر دفاع اسرائیل، که روز ۱۴ حوت در گفت و گو با شبکه فاکس نیوز خبر داد که ارتش اسرائیل مشغول به روزرسانی طرح هایی برای حمله به تاسیسات هسته ای ایران و اقدام مستقل در این خصوص است.

به نوشته فاکس نیوز، اسرائیل چندین هدف را در ایران شناسایی کرده است که حمله به آنها به قابلیت تولید یک بمب هسته ای آسیب می زند.

بنی گانتز در این مصاحبه گفته است که اگر جهان جمهوری اسلامی ایران را متوقف کند، «خیلی خوب

علی خامنه ای همچنین در ماه حمل ۱۳۹۲ به اسرائیل هشدار داده بود در صورتی که تهدیدهای نظامی خود علیه ایران را عملی کند، ایران شهرهای «تل آویو و حیفا را با خاک یکسان خواهد کرد».

در طول سال های گذشته مقام های حکومت ایران بارها با اشاره به این جمله خامنه ای، تهدیدات نظامی علیه اسرائیل مطرح کرده اند و گفته اند این کشور را نابود می کنند.

بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، در ماه دلو سال ۹۷ با اشاره به این تهدیدها گفت حکومت ایران اگر به فکر نابودی تل آویو و حیفا بیفتند، «نه تنها در این کار موفق نخواهد شد بلکه این آخرین باری خواهد بود که

اطلاعات روز: امیر حاتمی، وزیر دفاع ایران، گفته است دستور رهبر جمهوری اسلامی درباره ی «با خاک یکسان کردن تل آویو و حیفا»، «تبدیل به طرح شده» و آماده ی اجرایی شدن است.

به گزارش رادیو فردا، او که روز یکشنبه، ۱۷ حوت، در یک جشنواره نظامی سخنرانی می کرد، با اشاره به اظهارات روزهای گذشته مقام های دولت اسرائیل گفت اسرائیل «در حدی نیست که با جمهوری اسلامی دشمنی کند» و مقام های دولت اسرائیل را «سگانی» خواند که «گاهی بزرگ تر از دهان شان حرف می زنند». رهبر جمهوری اسلامی نیز پیش از این از اسرائیل به عنوان «سگ هار نجس» نام برده است.

میانمار از هند خواست افسران فراری این کشور را تحویل دهد

گذرانده است. محدودیت های سیاسی از سال ۲۰۱۰ به بعد به تدریج کاهش یافت و در سال ۲۰۱۵ انتخابات آزاد و بدون محدودیت نامزدها برگزار شد و در سال بعد، یک دولت غیرنظامی به رهبری آنگ سان سوچی، رهبر حزب اتحاد برای دموکراسی، زمام امور را در دست گرفت.

در سال ۲۰۱۷، ارتش میانمار در واکنش به حمله گروهی از شبه نظامیان روهینگایی به پاسگاه های پولیس منطقه ای، به سرکوب شبه نظامیان مسلمان روهینگایی دست زد که نتیجه آن، فرار بیش از نیم میلیون مسلمان روهینگایی به بنگلادش بوده است. سازمان ملل اقدامات ارتش میانمار را «نمونه کامل پاکسازی قومی» نامیده است.

چرا مردم اعتراض می کنند؟ نظامیان میانمار پس از سرنگونی دولت قدرت را به دست گرفتند و حالت فوق العاده اعلام کردند.

چند روز پس از آن، جنبش نافرمانی مدنی آغاز شد و بسیاری از مردم از بازگشت به کار خودداری کردند. این جنبش به سرعت شتاب گرفت و طولی نکشید که صدها هزار نفر در اعتراضات خیابانی شرکت کردند.

سرکوب شدید در اعتراضاتی که عمدتاً مسالمت آمیز بوده از حدود ۱۰ روز پیش آغاز شد.

میانمار در نمایش میانمار، که با نام برمه هم شناخته می شود، استقلال خود از بریتانیا را در سال ۱۹۴۸ به دست آورد و بیشتر تاریخ بعد از استقلال را تحت حکومت نظامیان

اعتصابات گسترده ای مواجه بوده است. نیروهای دولتی برای سرکوب مخالفان دست به خشونت زدند و تا کنون ۵۵ تن جان خود را از دست دادند. اخیراً میشل باشله، کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، از نیروهای امنیتی میانمار خواسته است «سرکوب خشونت آمیز اعتراضات مسالمت آمیز را متوقف کنند».

میانمار از زمان به قدرت رسیدن ارتش در ۱ فبروری شاهد اعتراضات گسترده ای بوده است و تظاهرکنندگان خواستار پایان حکومت نظامیان و آزادی رهبران منتخب دموکراتیک خود از جمله آنگ سان سوچی بوده اند.

اکنون ده ها کشور خشونت در میانمار را محکوم کرده اند هرچند رهبران کودتا این انتقادات را تا حد زیادی نادیده گرفته اند.

اطلاعات روز: میانمار از همسایه اش هند خواست تا افسران پولیس را که با امتناع از اجرای دستور مقام های مافوق، از مرز عبور کردند و به کشور همسایه پناه بردند، تحویل دهد. همزمان جمعیت بزرگی از معترضان به کودتای نظامی این کشور در واکنش به هجوم به سیاستمداران نزدیک به آنگ سان سوچی به خیابان آمدند.

به نقل از بی بی سی فارسی، مقام های هند تایید کرده اند گروهی از افسران پولیس هند و خانواده هایشان در روزها اخیر به دنبال درخواست پناهندگی از مرز شده اند و به این کشور آمده اند چرا که حاضر به پیروی از دستورات ارتش نیستند.

اکنون میانمار در نامه از هند خواست «به منظور حفظ روابط دوستانه» این نظامیان فراری را تحویل دهند. پس از کودتای نظامی ماه گذشته هند با اعتراضات و

دکترهنی، اوبولگولواومالداری وزارت وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

معینیت مالی واداری ریاست تهیه و تدارکات آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتی

«دعوت به داوطلبی روش باز ملی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/PD/NCB/G79/1400

ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در پروژه داوطلبی پروژه (تدارک هفت قلم اجناس تکنالوژی برای ایجاد سیستم ویدیو کنفرانس ضرورت ریاست تکنالوژی معلوماتی) تحت داوطلبی باز داخلی و نمبر تشخیصیه (MAIL/PD/NCB/G79/1400) اشتراک نموده و آفرهای سربسته خویش را مطابق شرایط شرطنامه طبق قانون و طرز العمل تدارکات عامه الی ساعت (۱۰:۰۰) قبل از ظهر روز (چهارشنبه) مؤرخ (۱۱-حمل-۱۴۰۰) ارایه نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و اینترنتی قابل پذیرش نمی باشد. تضمین آفر مبلغ (۵۰,۰۰۰) پنجاه هزار افغانی طبق شرطنامه و شرایط اهلیت (طبق ماده ۱۷ قانون تدارکات عامه) می باشد.

آدرس مکان جلسه: منزل دوم تعمیر حفظ و مراقبت، عقب تعمیر منابع بشری دفتر آفرگشایی داوطلبان می توانند اسناد مکمل داوطلبی را از وبسایت npa.gov.af دانلود نمایند، در صورت عدم دانلود از وبسایت، داوطلبان می توانند شرطنامه را در سی دی یا فلش دیسک از آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتی ریاست تهیه و تدارکات واقع تعمیر معینیت مالی و اداری منزل اول بصورت رایگان بدست آورند.

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی zaki.daryabi2@gmail.com

• سردبیر چاپی: م. علی جاوید مالکی ۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶

• سردبیر آنلاین: الیاس نواندیش

• گزارشگران و خبرنگاران: ایوذر ملک نژاد، جلیل رونق، خادم حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت الله سروش، لطف علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی

• مترجم: جلیل پژواک

• ویراستار: شیر مهربار

• صفحه آرا: رضا مظفری

• ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جویا

• شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ - mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

• ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com

• آدرس: کابل، کارته سه شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷ توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان
د کهرني، اوبولگولو او مالداري وزارت
وزارت زراعت، آبياري و مالداري
معينيت مالي و اداري
رياست تهيه و تداركات
بخش پروژه هاي بانک جهاني

پروژه اضطراري زراعتي و مصنويت غذايي
پروجکت نمبر P174748
گرنټ نمبر: TFOB3535/IDA Grant No. D7120/AF
اسم پروژه: پروژه شبکه آبياري کوشکک واقع در قريه کوشکک ولسوالي بلخ ولايت بلخ

اطلاعيه تصميم اعطاي قرارداد

بدينوسيله به تاسي از حکم شماره ۵.۷۸ طرز العمل تدارکات بانک جهاني و شرطنامه معياري بانک جهاني قسمت اطلاعيه تصميم اعطاي قرارداد به اطلاع عموم رسانيده مي شود، که رياست تهيه و تدارکات وزارت زراعت، آبياري و مالداري در نظر دارد، قرارداد پروژه شبکه آبياري کوشکک واقع در قريه کوشکک ولسوالي بلخ ولايت بلخ تحت شماره تشخيصه AF/MAIL/EATS-193064/M075-CW-RFB را به شرکت ساختماني نوي متحد دارنده جواز نمبر D-3153 اطاق ۱، منزل ۴، فايز احمد حيدري پلازه، اده سابق کامه، ناحيه ۱، جلال آباد، ننگرهار، افغانستان به قيمت مجموعي مبلغ ۴۹,۸۰۴,۸۳۷.۶۰ (چهل و نهميليون و هشتصد و چهارهزار و هشتصد و سي و هفت اعشاريه شش افغاني) اعطاء نمايد. اشخاص حقيقي و حکمي که هرگونه اعتراض در زمينه داشته باشند، مي توانند درخواست خويش را از تاريخ نشر اين اعلان الی ده (۱۰) روز کاري طور کتبي توأم با دلايل آن به رياست تهيه و تدارکات وزارت زراعت، آبياري و مالداري وفق احکام شماره ۵.۷۸ طرز العمل تدارکات بانک جهاني ارائه نمايند. اين اطلاعيه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکميل ميعاد فوق الذکر و طی مراحل قانوني بعدی، قرارداد منعقد نخواهد شد.

Notification of Intention to Award

Employer: Ministry of Agriculture, Irrigation and Live Stock (MAIL)

Project: Emergency Agriculture & Food Supply (EATS) Project

Contract title: Improvement Works of Koshkak Irrigation Scheme Located at Koshkak Village, Balkh District of Balkh Province.

Country: Islamic Republic of Afghanistan

Loan No./Credit No./Grant No.: TFOB3535/IDA Grant No. D7120/AF

RFB No: AF/MAIL/EATS- 193064/M075-CW-RFB

This Notification of Intention to Award (Notification) notifies you of our decision to award the above contract. The transmission of this Notification begins the Standstill Period. During the Standstill Period you may:

- Request a debriefing in relation to the evaluation of your Bid, and/or
- Submit a Procurement-related Complaint in relation to the decision to award the contract.

1. The successful Bidder

Name:	New United Construction Company
Address:	Room # 1, Floor # 4, Faye Ahmad Haidari Plaza, Kama's Old Station District # 1, Jalalabad City, Nangarhar, Afghanistan
Contract price:	49,804,837.60 Afghani

2. Other Bidders:

Name of Bidder	Bid price	Evaluated Bid price (if applicable)
Idrees Obaid CC & Yusuf Zia C and RB C JV	52,882,774.50	52,882,774.50
Aman Zabi Construction Co	53,926,768.40	53,926,768.40
Khudai Noor Barak CC	54,250,589.30	54,253,289.30
Parwiz Ghafari C & Ascent Afgh Group of Co Construction & Engineering	54,570,491.50	54,570,491.50
Waqt C RB & C Material PC & Bahar CC (JV)	57,566,372.60	57,566,372.60
Etehad Karwan CC	59,514,796.00	59,514,795.80
National Gold CC	61,281,528.40	61,281,528.40
Bright Pearl CC & Afghan Broadway Construction (JV)	73,996,390.00	73,996,390.05
Zwak Engineering and CC	81,754,303.00	81,877,873.00

3. Reason/s why your Bid was unsuccessful

The main reason for the non-responsive bidders are:

- Waqt C RB & C Material PC & Bahar CC as (JV) does not submitted the Bid-Securing Declaration in their bid.
- For the other bidders High Price,

4. How to request a debriefing?

DEADLINE: The deadline to request a debriefing expires at midnight on 18-Mar-2021 at 12:00 AM local time.

You may request a debriefing in relation to the results of the evaluation of your Bid. If you decide to request a debriefing your written request must be made within three (3) Business Days of receipt of this Notification of Intention to Award.

Provide the contract name, reference number, name of the Bidder, contact details; and address the request for debriefing as follows:

Attention: [Mohammadullah Sahil]

Title/position: [Procurement Director]

Agency: [Ministry of Agriculture, Irrigation and Live Stock]

Email address: mohammadullah.sahil@mail.gov.af

If your request for a debriefing is received within the 3 Business Days deadline, we will provide the debriefing within five (5) Business Days of receipt of your request. If we are unable to provide the debriefing within this period, the Standstill Period shall be extended by five (5) Business Days after the date that the debriefing is provided. If this happens, we will notify you and confirm the date that the extended Standstill Period will end.

The debriefing may be in writing, by phone, video conference call or in person. We shall promptly advise you in writing how the debriefing will take place and confirm the date and time.

If the deadline to request a debriefing has expired, you may still request a debriefing. In this case, we will provide the debriefing as soon as practicable, and normally no later than fifteen (15) Business Days from the date of publication of the Contract Award Notice.

5. How to make a complaint?

Period: Procurement-related Complaint challenging the decision to award shall be submitted by midnight, [18-Mar-2021] (12:00 AM).

Provide the contract name, reference number, name of the Bidder, contact details; and address the Procurement-related Complaint as follows:

Attention: [Mohammadullah Sahil]

Title/position: [Procurement Director]

Agency: [Ministry of Agriculture, Irrigation and Live Stock]

Email address: [mohammadullah.sahil@mail.gov.af]

At this point in the procurement process, you may submit a Procurement-related Complaint challenging the decision to award the contract. You do not need to have requested, or received, a debriefing before making this complaint. Your complaint must be submitted within the Standstill Period and received by us before the Standstill Period ends.

Further information:

For more information see the Procurement Regulations for IPF Borrowers (Procurement Regulations)[<https://policies.worldbank.org/sites/ppf3/PPFDocuments/Forms/DispPage.aspx?docid=4005>] (Annex III). You should read these provisions before preparing and submitting your complaint. In addition, the World Bank's Guidance "How to make a Procurement-related Complaint" [<http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/brief/procurement-new-framework#framework>] provides a useful explanation of the process, as well as a sample letter of complaint.

In summary, there are four essential requirements:

You must be an 'interested party'. In this case, that means a Bidder who submitted a Bid in this bidding process and is the recipient of a Notification of Intention to Award.

The complaint can only challenge the decision to award the contract.

You must submit the complaint within the period stated above.

You must include, in your complaint, all the information required by the Procurement Regulations (as described in Annex III).

6. Standstill Period

DEADLINE: The Standstill Period is due to end at midnight on 18-Mar-2021 at 12:00AM (local time).

The Standstill Period lasts ten (10) Business Days after the date of transmission of this Notification of Intention to Award.

The Standstill Period may be extended as stated in Section 4 above.

ترس اختطاف‌نشدن فرزندان‌شان، آنان را به خارج کشور منتقل کرده‌اند.
سید عبدالوحید قتالی، والی هرات بار دیگر به صنعت‌گران و تاجران اطمینان می‌دهد که از تمام نیرو برای مهار تهدیدات امنیتی و آدم‌ربایی استفاده خواهد کرد تا وضعیت اقتصادی هرات بهبود یابد: «من از روز اول که والی هرات شدم به مردم خود اطمینان دادم که با آدم‌ربایی، ترور، ناامنی مبارزه می‌کنم. هرات باید بستر مناسب برای رشد صنعت‌گران مبدل شود.»

مشوق‌های اقتصادی کشورهای منطقه
بر بنیاد گفته‌های مسئولان در اتاق صنایع و معادن هرات، ایران، ازبیکستان، ترکیه و چندین کشور دیگر برای جلب سرمایه صنعت‌گران مشوق‌های اقتصادی ویژه برای آنان در نظر گرفته‌اند.

حمیدالله خادم، رییس این اتاق در صحبت با روزنامه اطلاعات روز، هرچند آماری در پیوند به خروج صنعت‌گران از هرات ارائه نمی‌کند، اما تأکید دارد که تداوم این روند در سایه ناامنی، فساد گسترده در گمرک و حمایت‌نکردن حکومت از صنعت، وضعیت اقتصادی هرات را به مشکل مواجه خواهد کرد.

توریالی غوثی، صنعت‌گر نیز تلاش فزاینده کشورهای منطقه برای جلب توجه صنعت‌گران را تأیید می‌کند، اما اطمینان می‌دهد که در دشوارترین روزها برای فعال‌سازی خطوط تولیدی‌اش در شهرک صنعتی تلاش می‌کند و هیچ‌گانه فرار را بر قرار ترجیح نمی‌دهد.

افزایش نیروی بیکار
با مسدودشدن فعالیت کارخانه‌های تولیدی در شهرک صنعتی هرات، میزان نیروی بیکار در هرات افزایش یافته است. آمار مسئولان در اتاق صنایع و معادن هرات نشان می‌دهد که بیش از ۵ هزار کارگر طی یک‌ونیم سال گذشته از کارخانه‌های تولیدی بیکار شده‌اند و احتمال افزایش این آمار نیز وجود دارد: «حکومت باید زمینه برای فعال‌سازی مجدد کارخانه‌های تولیدی در شهرک صنعتی را فراهم سازد، تا کارگران بیشتری بیکار نشوند.»

محمد، ۲۶ سال دارد و تا شیوع کرونا در یکی از کارخانه‌های تولید مواد غذایی در شهرک صنعتی هرات کار می‌کرد و پس مسدودشدن این کارخانه بیکار شد. او حالا همه‌روزه به تقلائی پیدا کردن کار در منطقه‌ی «قول‌اردوی سابقه» شهر هرات می‌آید، اما می‌گوید که بیشتر روزها هفته کار پیدا نمی‌کند: «هشت نفر خانواده خرج‌شان به گردن من است و من هم هر روز که سر گذر می‌آیم، کاری گیر نمی‌آید و حتا طی این یک سال شب‌هایی شده که در خانه نان نبوده است.»

رکود بی‌پیشینه‌ی شهرک صنعتی هرات

بیکارشدن هزاران نفر و مسدودشدن ده‌ها کارخانه

سیاست دمپینک [قیمت‌شکنی] کشورهای منطقه است: «دنبال‌کردن سیاست دمپینک به تولیدات داخلی ما صدمه زیادی زده است و باید با این سیاست مبارزه شود. ما از سکتور خصوصی و صنعت‌گران حمایت لازم می‌کنیم.»

شیوع کرونا و مسدودشدن بازارهای خارجی به روی صنعت‌گران هرات نیز از فکتورهای تأثیرگذار برای رکود فعالیت برخی از کارخانه‌ها گفته می‌شود.

بخش زیادی از مواد خام شهرک صنعتی هرات از کشورهای چین، ترکیه، اروپایی و ایران تأمین می‌شود و به گفته‌ی صنعت‌گران هرات، در دوران شیوع کرونا نتوانسته‌اند که کالاهای مورد نیازشان را برای تولید کالا به دست بیاورند.

ترس از ناامنی
ناامنی و آدم‌ربایی در هرات باعث شده است که شماری از سرمایه‌گذاران و صنعت‌گران کشور را ترک کنند و در کشورهای منطقه سرمایه‌گذاری کنند. بیم آن وجود دارد که با افزایش ناامنی‌ها در هرات، میزان خروج سرمایه از هرات بیشتر شود و به شمار کارخانه‌های تولیدی مسدودشده، افزود شود.

احمدسعید عظیمیان، معاون اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری هرات در صحبت با روزنامه اطلاعات روز، از ناامنی و آدم‌ربایی ابراز نگرانی می‌کند و از حکومت می‌خواهد که به تهدیدات خود مبنی بر مبارزه با ناامنی عمل کند: «هرقدر ناامنی در هرات بیشتر شود، کارخانه‌های بیشتری در این ولایت مسدود می‌شود. برخی از صنعت‌گران از

او در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که روب‌های خارجی با قیمت بسیار پایین و با استفاده از سیستم فسادآلود گمرک وارد هرات می‌شود و آنان به هیچ عنوان قادر به رقابت نیستند: «ماشینری برای تولید روب ما از خارج کشور خریداری کردیم و متأسفانه کارخانه تولیدی را فعال کرده نتوانستیم و حالا پول من روی کارخانه مصرف شده و هیچ عایدی هم ندارم.»

توریالی غوثی مانند صدها صنعت‌گر دیگر هرات، هیچ‌امیدی برای از میان‌برداشتن فساد سیستماتیک در گمرکات کشور ندارد و می‌گوید که کالاهای بی‌کیفیت خارجی و مشابه با بهای ناچیز در گمرک «اسلام‌قلعه» هرات محصول می‌شود و این موضوع توان گمرک محصول نمی‌شود و از بازارچه‌های غیرقانونی هم جنس وارد می‌شود. ما صنعت‌گران فکر می‌کنیم که با فساد در گمرکات مبارزه نمی‌شود.»

مسئولان در اتاق صنایع و معادن هرات، مدعی‌اند که فساد در گمرک اسلام‌قلعه برای همه‌ی حکومتیان مانند آفتاب روشن است، اما کاری برای از میان‌برداشتن این فساد به گونه‌ی کامل صورت نگرفته است. در همین حال، سید عبدالوحید قتالی، والی هرات در مصاحبه با روزنامه اطلاعات روز، فساد در گمرک اسلام‌قلعه را می‌پذیرد و می‌گوید که بخشی از کالاهای وارداتی با استفاده از فرار محصول گمرکی وارد هرات می‌شود و توان رقابت از صنعت‌گران گرفته است.

او یکی از دلایل مسدودشدن کارخانه‌های تولیدی در شهرک صنعتی را دنبال‌کردن

فساد؛ چالش همیشگی

بخش زیادی از کالاهای وارداتی ایران از طریق گمرک «اسلام‌قلعه» وارد افغانستان می‌شود، اما همواره انتقادهای مبنی بر وجود فساد در این گمرک به شکل سیستماتیک وجود داشته است.

حتا در اوائل سال جاری سید عبدالوحید قتالی، والی هرات گفته بود که در حدود ۹۰ درصد کالاهای وارداتی از طریق گمرک اسلام‌قلعه با فرار محصول گمرکی وارد می‌شود.

او بر مبارزه جدی با مافیا و افراد مفسد در گمرک اطمینان داده بود، اما تا حالا هم نگرانی شدید صنعت‌گران هرات فساد در هرات به روزنامه اطلاعات روز می‌گویند که کالاهای بی‌ارزش به جای کالاهای باارزش در گمرک اسلام‌قلعه محصول گمرکی می‌شود و حتا در برخی مواقع با یک نمبر پلیت موتر باربری، چندین موتر از این گمرک خارج می‌شود.

در صورتی‌که کالاهای مشابه با تولیدات شهرک صنعتی به بازار هرات با استفاده از فساد گمرک وارد شود، نبض بازار به دست این تولیدات می‌افتد؛ چرا که قیمت آن نسبت به قیمت تمام‌شد کالاهای تولیدی در شهرک صنعتی بسیار پایین است.

جلیل احمد فیضی، بیش از سه میلیون دالر امریکایی روی ایجاد کارخانه تولید روب در شهرک صنعتی هرات سرمایه‌گذاری کرده است، اما به دلیل ورود روب از کشورهای همسایه قادر به فعال‌سازی خطوط تولید نشده است.

صنعت‌گران هرات می‌گویند که پس از خروج ایالات متحده امریکا از توافق هسته‌ای با ایران، روزبه‌روز فشارهای اقتصادی به این کشور افزایش یافته و به همین دلیل انتقال پول برای خریداری مواد خام و ترانزیت این مواد، با گذشت هر روز دشوارتر می‌شود.

واجد روحانی - هرات

قطب اقتصادی افغانستان را خطر ورشکستگی کامل تهدید می‌کند. آمار رسمی اتاق صنایع و معادن هرات نشان می‌دهد که طی یک‌ونیم سال گذشته بیش از ۱۵۰ کارخانه تولیدی در شهرک صنعتی از فعالیت بازمانده‌اند و ده‌ها کارخانه دیگر نیز در خطر مسدودشدن قرار دارد.

شهرک صنعتی هرات، یکی از بزرگ‌ترین شهرک‌های صنعتی کشور است. تا چند سال پیش بیش از ۳۳۰ کارخانه تولیدی در این شهرک فعالیت داشت و پس از رونق اقتصادی در افغانستان هیچ وقت به اندازه‌ی این‌روزها، دروازه‌های کارخانه‌های تولیدی در هرات مسدود نبوده است.

فساد گسترده در گمرک اسلام‌قلعه، ورود کالاهای مشابه و کم‌کیفیت خارجی، مسدودشدن نقل و انتقال پول از طریق بانک‌ها به ایران به دلیل تحریم‌های ایالات متحده امریکا و ناامنی‌های فزاینده، بارزترین دلایل رکود بی‌سابقه شهرک صنعتی هرات شمرده می‌شود.

صنعت‌گران هرات می‌گویند که پس از خروج ایالات متحده امریکا از توافق هسته‌ای با ایران، روزبه‌روز فشارهای اقتصادی به این کشور افزایش یافته و به همین دلیل انتقال پول برای خریداری مواد خام و ترانزیت این مواد، با گذشت هر روز دشوارتر می‌شود.

توریالی غوثی، یکی از بزرگ‌ترین صنعت‌گران ولایت هرات است. او در بخش‌های تولید مواد غذایی، پلاستیک، آرد، پروفیل و پروسس سنگ مرمر، ده‌ها میلیون دالر سرمایه‌گذاری کرده است. اما در شرایط کنونی ناگزیر شده است که شمار کارمندان را از ۵۰۰ به زیر ۱۰۰ نفر کاهش دهد: «دستگاه‌های زیادی ما در شهرک صنعتی داریم، اما غیرفعال است. ما مجبور شدیم به دلیل این‌که بازار فروش مناسب وجود ندارد، حدود ۲۰ درصد از ظرفیت کارخانه‌های تولیدی فعال خود استفاده کنیم.»

حمیدالله خادم، رییس اتاق صنایع و معادن هرات در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات روز، از مسدودشدن صدها کارخانه تولیدی در شهرک صنعتی شدیداً ابراز نگرانی می‌کند و تأکید دارد که حکومت با ایجاد تسهیلات لازم، جلو متوقف‌شدن فعالیت این کارخانه‌ها را بگیرد.

خواندن توانستن است

فروش ویژه

شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰ با کتاب‌های کمک آموزشی هشت پا

ویژه کودکان و مکاتب از صنف اول الی صنف هشتم

انتشارات کودکان؛ ناشر پیشرو در انتشار کتاب و مواد آموزشی برای کودکان و مکاتب

فروشگاه مرکزی: کارن، کارن ۴، چهارمخیل بل سرح، مارگت تجارتي-ملي، مجتمع کتابستان منزل اول، انتشارات و فروشگاه کودکان
 ☎ ۰۷۸۹۹۲۳۲۳ - ۰۷۸۹۹۲۳۱۰۸ - ۰۷۷۳۳۴۹۰۲۰
 ☎ ۰۷۸۸۳۶۱۰۹

ادرس نمایندگی‌های ولایات

- ☎ نمایندگی ۱: موز شریفه، جاده زینت‌الوجه، مانا ابراهیم، نزدیک مدرسه سلطانیه، پوشتان فرهنگي، بلو فریا ۰۷۸۳۴۱۸۹۹ | ۰۷۸۳۴۱۸۹۹ | ۰۷۸۳۴۱۸۹۹
- ☎ نمایندگی ۲: موز شریفه، نمایندگی بین‌المللی دانش‌کتاب معادن، مقابل کتابپوشی بهیفری | ۰۷۷۹۹۰۰۹۲۹
- ☎ نمایندگی ۳: هرات، جبرئیل، چهارده‌متری بالا، روی روی سوز کولا، کتابسرای جعفری | ۰۷۸۳۳۸۹۳۱۳ | ۰۷۸۳۳۸۹۳۱۳
- ☎ نمایندگی ۴: هرات، چوک کلاه، حدت کتابخانه معادن، انتشارات فرهنگی | ۰۷۷۶۶۶۶۶۷۸ | ۰۷۸۹۱۰۷۷۱۹۱
- ☎ نمایندگی بامیان، بزرگ‌بامیان، موز مارگت سوری و میوه فروشی، کتابپوشی معرفت | ۰۷۳۰۶۶۴۰۰۹ | ۰۷۷۶۶۰۰۳۰